

Aftale om sikring af befordringspligten på et liberaliseret postmarked

Side 1/6

27. maj 2010

Regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre er enige om at ændre lov om postbefordring, så varetagelsen af den landsdækkende befordringspligt sikres i lyset af udviklingen på brevmarkedet og den kommende liberalisering.

Brevmarkedet er gennem de sidste ca. 10 år faldet med 2-4 pct. om året. I forbindelse med den økonomiske recession er faldet steget markant med et årligt fald på ca. 10 pct. Samlet er antallet af breve faldet med ca. 1/3 siden 2000. Årsagen til det faldende brevmarked er den stigende brug af elektroniske kommunikationsmidler, og det må derfor forventes, at brevmarkedet vil fortsætte med at falde fremover.

Liberaliseringen pr. 31. december 2010 aktualiserer behovet for en sikring af befordringspligten, da det herefter ikke længere vil være muligt at understøtte befordringspligten med den hidtidige eneret.

For fortsat at kunne opretholde en postservice af høj kvalitet med en landsdækkende befordringspligt er parterne enige om at gennemføre en række ændringer, der kan reducere omkostningerne ved varetagelsen af befordringspligten.

Befordringspligtens omfang

1. Der foretages ingen ændringer i befordringspligtens omfang. Med aftalen vil Post Danmark som befordringspligtig virksomhed således også fremover være forpligtet til i hele landet 6 dage om ugen (mandag til lørdag) at befordre:
 - breve m.v. op til 2 kg,
 - pakker op til 20 kg (dog ikke omdeling lørdag),
 - blindeforsendelser gratis op til 7 kg.

Landsdækkende enhedstakster

2. Parterne er enige om, at Post Danmark forpligtes til at anvende landsdækkende enhedstakster på breve og pakker, som indleveres til befordring som enkeltforsendelser via postkasser eller postbetjeningssteder. Der er tale om forsendelser, som primært sendes af borgere samt mindre og mellemstore virksomheder.

3. Taksterne fastsættes ud fra en omkostningsbaseret tilgang, hvor prisen skal afspejle de reelle omkostninger. Der er i de nuværende takster ikke dækning for omkostningerne forbundet med omdeling fra dag til dag. Det nuværende A-brev, der omdeles dag-til-dag, vil derfor stige. Post Danmark har opgjort, at prisen for et A-brev i dagens situation vil stige fra 5,50 kr. til et niveau mellem 7,50 kr. og 8 kr. for at dække omkostningerne. Med et fortsat fald i brevmængderne kan denne pris på sigt stige yderligere.

For at sikre forbrugerne et tilgængeligt og billigere alternativ skal adgangen til at sende de mindre omkostningsfulde B-breve gøres nemmere ved, at B-brevene, som i dag skal afleveres på posthuset, fremover også kan lægges i postkassen. Det betyder, at B-brevet, som leveres inden for 2-3 dage, bliver et reelt og prisbilligt alternativ for almindelige forbrugere, små foreninger m.v. Post Danmark har opgjort, at prisen for et B-brev vil stige fra 5,00 kr. til ca. 6 kr. for at dække omkostningerne.

4. For at sikre en beskyttelse af forbrugerne godkender Transportministeriet enhedstaksterne for B-breve op til 50 g, der sendes som frimærkefrankererede enkeltforsendelser på baggrund af en omkostningsopgørelse, der verificeres af en ekstern revisor.

Det er ikke nødvendigt at godkende taksterne for andre forsendelser eller fastsætte yderligere regulering af taksterne, da den skarpe konkurrence fra elektronisk kommunikation vil lægge et naturligt loft over taksterne. Dertil kommer konkurrencen fra andre postvirksomheder som følge af liberaliseringen.

Pakker med og uden omdeling

5. Parterne er enige om, at Post Danmark skal forpligtes til at tilbyde to pakkeprodukter:
 - a. Pakker der omdeles til adressen.
 - b. Pakker uden omdeling, hvor modtageren får en meddelelse om, at pakken er ankommet, og at den kan afhentes på nærmeste posthus/postbutik/døgnposten.

Post Danmark har tilkendegivet, at taksten for en pakke uden omdeling vil være ca. 20 pct. lavere end taksten med omdeling.

6. De gældende krav til antal og dækning af postbetjeningssteder oprettholdes:
 - I hver af de tidligere kommuner i henhold til den kommunale inddeling pr. 31. december 2003 skal der være mindst ét postbetjeningssted.
 - I byer med over 5000 indbyggere skal der være mindst et postbetjeningssted og en maksimal afstand for brugerne på 5 km.
 - I byer mellem 2000 og 5000 indbyggere, hvor der er et postbetjeningssted, kan Post Danmark ikke nedlægge betjeningsstedet, med mindre der etableres et nyt betjeningssted i byen.
 - Postbetjeningssteder i mindre byer og landdistrikter kan ikke nedlægges, hvis dette indebærer, at brugerne dermed får forøget afstanden til det nærmeste betjeningssted med mere end 10 km (målt i luftlinje). Er nedlæggelsen af betjeningsstedet begrundet i forhold uden for Post Danmarks kontrol, skal betjeningen fremover udføres af landpostbudet.
 - Såfremt Post Danmark ønsker at nedlægge et postbetjeningssted, skal de lokale interessenter inddrages i form af høring m.m., forinden der træffes beslutning om ændringer i postbetjeningsnettet.

7. Postbutikker udgør en stigende andel af Post Danmarks postbetjeningssteder. Parterne er enige om, at det skal være et generelt vilkår, at der i postbutikker kan afhentes pakker og købes frimærker i hele værtsbutikkens åbningsperiode, dvs. også uden for postbutikkens åbningstider.

Ens vilkår for postmodtagere

8. Alle postmodtagere skal fremover have samme vilkår for postmodtagelsen uanset boligform (etageejendom, parcelhus, rækkehus, landejendom) og uanset boligens opførelsestidspunkt, idet posten som udgangspunkt leveres i en brevkasse opstillet ved indgangen til parcellen. Udover en forenkling af reglerne vil dette også give en bedre økonomi i befordringspligten og et bedre arbejdsmiljø for postbudene.

Der har siden 1971 været krav om, at villaer og rækkehuse opført fra og med 1973 og etageejendomme fra og med 1974 skal have brevkasse i skel henholdsvis brevkasseanlæg. Siden primo 2010 har også ældre etageejendomme fra før 1974 skullet have brevkasseanlæg.

Øvrige ejendomme omfattes nu også af tilsvarende vilkår, som følger:

Ældre villaer og rækkehuse opført før 1973 skal inden 1. januar 2012 have placeret en brevkasse ved indgangen til parcellen.

For landbrugsejendomme og lignende skal brevkassen inden 1. januar 2012 være placeret ved det naturlige skel til ejendommen, dog således at der maksimalt er 50 meter fra boligen til brevkassen. Brevkassen skal være placeret på et sted, som er tilgængeligt fra bil, men så vidt muligt fleksibelt efter, hvad den enkelte husstand ønsker.

Der kan dispenseres fra kravet om brevkasse under særlige omstændigheder, f.eks. når der er tale om fredede ejendomme, eller der er fysiske forhold, såsom brandtekniske forhold, der gør sig gældende.

9. Alle, der ikke selv kan hente deres post i brevkassen, sikres levering af post til døren. Denne ordning er uafhængig af postmodtagerens alder og boligtype og omfatter også personer i landdistrikter, der ikke selv kan hente deres post. I forlængelse heraf ophører den nuværende ordning for pensionister i ældre etageejendomme.

Med henblik på at sikre en ensartet og enkel administration af ordningen i kommunerne udarbejdes der en vejledning, der godkendes af denne aftales parter. Det skal endvidere sikres, at der informeres om ordningen.

Levering til døren skal, hvor modtageren er berettiget til det, omfatte alle postvirksomheder.

Den nuværende "post til døren"-mærkat erstattes af en løsning, der ikke indebærer en synlig mærkning på brevkassen.

Gennemførelse af liberaliseringen

10. Post Danmarks eneret til postbefordring af breve op til 50 g ophæves pr. 31. december 2010.
11. Post Danmark pålægges befordringspligt for perioden 2011-2013. Parterne mødes i 2013 for at drøfte rammerne for varetagelsen af befordringspligten efter 2013.
12. Den til enhver tid befordringspligtige virksomhed skal anvende det kronede posthorn som symbol på befordringspligten, har eneret og forpligtelse til at udstede frimærker påtrykt "Danmark" og kan på frimærker efter ansøgning til regenten anvende regentens portræt eller portræt af andre danske kongelige.

Befordringspligtfond

Side 5/6

13. Med henblik på at understøtte befordringspligten i et åbent postmarked, etableres der en befordringspligtfond. De postvirksomheder, der ikke har befordringspligt, pålægges at bidrage økonomisk til fonden.

Fonden skal sikre, at nettoomkostningerne ved befordringspligten fordeles mellem alle postbefordrende virksomheder. De virksomheder, der ikke har befordringspligt, bidrager til dækningen af nettoomkostningerne efter deres markedsandel (opgjort i antal forsendelser) inden for det befordringspligtige område.

Licensordning

14. Der etableres en licensordning, hvori der fastlægges krav, som andre postvirksomheder skal leve op til for at få adgang til at drive postvirksomhed i Danmark. Kravene skal sikre et højt kvalitetsniveau i postbefordringen og tillid til postsektoren.

I licensordningen skal bl.a. indgå krav til, at virksomheden fastlægger geografisk dækningsområde, service og kvalitet, og at virksomheden forpligtes til at offentliggøre antal klager og udfaldet på dem, gennemfører kvalitetsmålinger, der er godkendt af Trafikstyrelsen, leverer generelle markedsdata om postmængder mv. til Trafikstyrelsen samt bidrager til befordringspligtfondens.

En postvirksomhed har pligt til at modtage post til udbringning, der falder inden for den af virksomheden deklarerede service og geografiske dækningsområde.

Licensen kan tilbagekaldes, hvis en postvirksomhed ikke lever op til den af virksomheden deklarerede service og kvalitet.

Sikring af postkunderne

15. Trafikstyrelsen skal kunne behandle klager over alle postvirksomheder og ikke, som i dag, alene klager vedrørende den befordringspligtige virksomhed. Trafikstyrelsen skal endvidere kunne behandle klager mellem postvirksomheder.

Såfremt der oprettes et privat brancheklagenævn for post/pakker efter forbrugerklageloven, hvilket forligskredsen gerne ser, vil behandling af klager, som nævnet vil kunne varetage, kunne henlægges hertil.

Omkostningerne ved tilsynet og klagesagsbehandlingen finansieres af branchen.

16. Med den her indgåede aftale har parterne leveret et væsentligt bidrag til, at der er et økonomisk grundlag for, at Post Danmark også fremover kan løfte den landsdækkende befordringspligt.

Post Danmark står i de kommende år over for en meget stor udfordring, hvor kerneforretningen er truet af den teknologiske udvikling med stor nedgang i brevmængden til følge. Dette har også negative konsekvenser for Post Danmarks medarbejdere. Post Danmark er allerede bevidst om problematikken og gør i dag en stor indsats for sine medarbejdere i forsøget på at mindske de negative effekter ved den store nedgang i brevmængden. Forligskredsen noterer med tilfredshed, at Post Danmark har bekræftet, at denne indsats fortsættes og udbygges på de punkter, hvor det vil være nødvendigt, samt at der er afsat en pulje til kompetenceudvikling, som stiger fra 4,2 mio. kr. i alt for overenskomstperioden 2007-2010 til ca. 7 mio. kr. årligt fra 2010 og frem.

Opfølgning

17. Parterne mødes medio 2011 med henblik på at vurdere, om der er behov for at foretage justeringer af vilkårene for befordringspligten og postmarkedet. Parterne mødes i 2013 for at drøfte rammerne for varetagelsen af befordringspligten efter 2013, jf. punkt 11.